

V Armádním muzeu Žižkov vyrostla barikáda. Je součástí výstavy „1945 Voláme všechny Čechy!“

28.4.2025 - | Vojenský historický ústav Praha

Už 30. dubna 2025 se v Armádním muzeu Žižkov otevře nová výstava věnovaná 80. výročí konce 2. světové války s názvem 1945 Voláme všechny Čechy! Zachycuje dramatické závěrečné dny druhé světové války v Protektorátu Čechy a Morava - období posledních pokusů nacistického režimu o obranu, ale i sílícího odporu obyvatel. Zaměří se na operace Československé armády v roce 1945 a na pozemní i letecké válečné operace 2. světové války na československém území. Ústředním motivem je Květnové povstání.

Na jaře 1945 bylo zcela zjevné, že Německo prohrálo válku, ale mnozí fanatičtí nacisté se živili nadějí, že se stane zázrak. Obyvatelé okupovaných českých zemí žili pro změnu nadějí, že válka co nejdříve skončí. Příslušníci domácího odboje doufali v letecké dodávky zbraní pro připravované povstání, vojáci čs. zahraničních jednotek, zvláště letci, kteří šli do boje s okupanty jako dobrovolníci již v roce 1939, věřili, že budou nasazeni do bojů při osvobozování své vlasti. Většina našich obyvatel potom žila nadějí, že se do země vrátí svoboda, založená na demokracii, právním řádu a suverenitě obnovované Československé republiky. Mír přišel, ale tato naděje se zcela nenaplnila...

Výstava v Armádním muzeu Žižkov je zaměřena na operace Československé armády v roce 1945 a na pozemní i letecké válečné operace druhé světové války na československém území. Jejím ústředním motivem je České květnové povstání. Prostorově je členěna do pěti částí.

První dvě popisují témata jara 1945. Věnují se prvním známkám blížící se fronty, jako byly útoky hloubkařů a působení partyzánů. Sledují operace Československého armádního sboru v SSSR na Slovensku a v Ostravské operaci, Československé samostatné obrněné brigády u Dunkerque a Československého letectva na západě i v Ostravské operaci, a také domácí odboj, přípravu a vypuknutí celonárodního povstání. Třetí část výstavy tvoří dioráma barikád v pražských ulicích, jako klíčového prvku povstání.

Závěrečné dvě části potom popisují České květnové povstání, operace spojeneckých i nepřátelských armád v českých zemích, obnovení státní moci na územích odtržených po Mnichovu a návrat jednotek exilové armády. Věnují se i dlouho tabuizovaným a přehlíženým tématům, jako obnova čs. branné moci na domácím území, zadušený konflikt s Polskem o Kladsko a Těšínsko, anexe Podkarpatské Rusi Sovětským svazem a odchod spojeneckých armád na podzim 1945. Jednotlivé části obsahují též medailony klíčových osobností. Výstava představí dobové stejnokroje, zbraně, filmové záběry a další předměty ze sbírek Vojenského historického ústavu Praha, spojené s rokem 1945. Rokem mnoha nadějí, iluzí, smutku ze ztrát na životech i radosti z osvobození.

Pro veřejnost se výstava otevře ve středu 30. dubna 2025, najdete ji v prostoru dočasných výstav naproti návštěvnické recepci.

<https://www.vhu.cz/v-armadnim-muzeu-zizkov-vyrostla-barikada-je-soucasti-vystavy-1945-volame-vsechny-cechy>